

ПРЕДЛОГ

На основу члана 6. став 1. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09),

Министар рударства и енергетике доноси

ПРАВИЛНИК О ТЕХНИЧКИМ ЗАХТЕВИМА ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИЗРАДУ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ГАСНИХ АПАРАТА

Члан 1.

Овим правилником прописују се технички захтеви који се односе на пројектовање, израду и оцењивање усаглашености гасних апарата и опреме.

Овај правилник не примењује се на гасне апарате намењене за употребу у индустријским процесима који се обављају у индустријским погонима.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) апарати – апарати на гасовита горива, који се употребљавају за кување, грејање, припрему топле воде, хлађење, расвету, или прање и који имају, ако је то примењиво, нормалу температуру воде мању од 105°C, као и вентилаторски горионици и огревна тела која се опремају таквим горионицима;

2) опрема – сигурносни, контролни или регулациони уређаји и подсклопови, осим вентилаторских горионика и огревних тела која се опремају таквим горионицима, који се засебно стављају на тржиште и намењени су за уградњу у апарате или су састављени као делови тих апарата;

3) гасовито гориво – свако гориво које је при температури од 15°C и притиску од 1 бар у гасовитом стању.

Члан 3.

У смислу овог Правилника апарат се правилно користи уколико се:

1) исправно угради и правилно одржава у складу са упутствима произвођача;

2) употребљава при уобичајеном одступању квалитета гасовитог горива и уобичајеној флукуацији притиска снабдевања;

3) употребљава у складу са предвиђеном наменом или на начин који се разумно може предвидети.

Члан 4.

Гасни апарати могу се ставити на тржиште и у употребу само ако при исправној употреби не угрожавају здравље и безбедност људи, домаћих животиња и имовине, у складу са овим правилником и другим прописима.

Члан 5.

Министарство надлежно за послове енергетике ће благовремено обавестити државе чланице и Европску комисију о врстама гасовитих горива и одговарајућим притисцима снабдевања, који се користе у Републици Србији, као и о свим променама.

Врсте гасовитих горива и одговарајући притисци снабдевања из става 1. овог члана објављуј у Службеном листу Европске Уније.

Члан 6.

Апарати и опрема из члана 2. овог Правилника морају да испуњавају битне захтеве из Прилога I - Битни захтеви, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог I).

За апарате и опрему из члана 2. овог Правилника који су израђени у складу са српским стандардима, којима су преузети европски хармонизовани стандарди, сматраће се да су усаглашени са битним захтевима из става 1. овог члана.

Члан 7.

Поступци оцењивања усаглашености серијски произведених апарата су:

1) Преглед типа у складу са тачком 1. Прилога II – Поступци оцењивања усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог II);

2) Поступци по избору произвођача, а пре стављања апарата на тржиште, и то:

(1) Декларација о усаглашености са типом у складу са тачком 2. Прилога II, или

(2) Декларација о усаглашености са типом (обезбеђење квалитета производње) у складу са тачком 3. Прилога II, или

(3) Декларација о усаглашености са типом (обезбеђење квалитета производа) у складу са тачком 4. Прилога II, или

(4) Верификација у складу са тачком 5. Прилога II.

У случају појединачне или малосеријске производње апарата произвођач може изабрати појединачну верификацију у складу са тачком 6. Прилога II.

Након завршетка поступка оцењивања усаглашености у складу са ставом 1. тачка 2) и ставом 2. овог члана на апарат који је усаглашен поставља се знак усаглашености у складу са чланом 9. овог Правилника.

На опрему из члана 2. овог Правилника примењују се поступци оцењивања усаглашености прописани у ставу 1. овог члана, с изузетком постављања знака усаглашености и где је то примењиво издавања Декларације о усаглашености.

У случају из става 4. овог члана издаје се Потврда којом се потврђује усаглашеност опреме са одредбама овог Правилника и наводе се њене карактеристике и начин уградње у апарате или њено састављање као делова тих апарата, ради постизања усаглашености са битним захтевима који се примењују на готове апарате у складу са Прилогом I. Ова Потврда се прилаже уз опрему.

Када апарати подлежу захтевима других прописа који захтевају постављање знака усаглашености сматра се да је такав апарат у складу и са захтевима тих прописа.

Знак усаглашености односи се само на прописе које је произвођач применио. У случају да су захтеви у тим прописима различити, морају се навести у документацији, записима или упутствима, захтеваним у прописима и приложити уз апарате.

Документа која се односе на оцењивање усаглашености морају бити на српском језику.

Члан 8.

Спровођење поступака из члана 7. овог правилника обављају именована тела која морају да испуњавају критеријуме из Прилога V - Минимални критеријуми које морају да задовоље именована тела за оцењивање усаглашености, који је одштампан уз

овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог V), а које именује министар надлежан за послове енергетике у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и посебним прописом донетим на основу тог закона којим се прописује начин именовања тела за оцењивање усаглашености.

Министарство надлежно за послове који се односе на вођење Регистра именованих, односно овлашћених тела за оцењивање усаглашености извештава Европску комисију и остале државе чланице о телима која су именована, у складу са законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености и о идентификационим бројевима које им је доделила Европска комисија, као и о телима која више не испуњавају захтеве овог правилника. Европска комисија објављује и ажурира у Службеном листу Европске уније списак именованих тела заједно са њиховим идентификационим бројевима и решењима.

Члан 9.

Знак усаглашености и натписи морају бити у складу са обликом прописаним у Прилогу III - Знак усаглашености и натписи, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог III). Уз знак усаглашености мора се навести и идентификациони број именованог тела за оцењивање усаглашености у фази контроле производње према захтевима овог правилника.

Знак усаглашености се поставља на видном месту, у лако читљивом и неизбрисивом облику, на апарат или на натписну плочицу која је на њега причвршћена.

Натписна плочица мора бити израђена тако да се не може поново употребити.

На апарате се не смеју постављати ознаке које по садржају и облику наликују знаку усаглашености и тако довести у забуну трећа лица. Постављање других ознака на апаратима дозвољено је, ако се тиме не смањује видљивост и читљивост знака усаглашености.

Члан 10.

Испорука или употреба апарата и опреме из члана 2. овог Правилника који су стављени на тржиште Републике Србије, који испуњавају захтеве из овог правилника, на које је стављен знак усаглашености, које прати исправа о усаглашености и који се правилно користе, може се ограничити или забранити у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 11.

Овај правилник је усклађен са свим начелима и битним захтевима из Директиве 2009/142 ЕЗ Европског парламента и Савета од 30. новембра 2009. године о гасним апаратима.

Члан 12.

Одредба члана 5. овог правилника примењује се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Од дана ступања на снагу потврђеног међународног уговора о оцењивању усаглашености и прихватању индустријских производа са Европском унијом (АСАА споразум), у овом правилнику, речи: „декларација о усаглашености” имаће значење: „ЕЗ декларација о усаглашености”; речи: „знак усаглашености” имаће значење: „СЕ знак”; речи: „Преглед типа” имаће значење: „ЕЗ преглед типа”; а речи: „Сертификат о прегледу типа” имаће значење: „ЕЗ сертификат о прегледу типа”.

Ако уговор из става 3. овог члана не буде закључен, значење речи: „Декларација о усаглашености”, „знак усаглашености”, „Преглед типа” и „Сертификат о прегледу типа” из става 3. овог члана примењује се до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији усаглашеност апарата са захтевима за пројектовање и производњу према овом правилнику обавља ће само тела за оцењивање усаглашености пријављена Европској комисији.

Означивање усаглашености апарата од дана почетка примене овог правилника до дана приступања Републике Србије Европској унији обавља се стављањем Српског знака усаглашености у складу са Уредбом о начину спровођења оцењивања усаглашености, садржају исправе усаглашености, као и о облику, изгледу и садржају знака усаглашености којем је придодат идентификациони број тела које спроводи оцену усаглашености према захтевима овог правилника.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији означавање усаглашености апарата према захтевима овог правилника обавља се стављањем знака усаглашености према облику датом у Прилогу III.

Члан 13.

Даном почетка примене овог правилника престају да важе:

- 1) Правилник о техничким нормативима за покретне гасне пећи за грејање без прикључка на димњак („Службени лист СФРЈ”, број 43/80);
- 2) Наредба о одређивању гасних апарата за домаћинство који се могу стављати у промет само ако су снабдевени гарантним листом и техничким упутством, и о најмањем трајању гарантног рока и рока обезбеђеног сервисирања за те апарате („Службени лист СФРЈ”, број 4/81);
- 3) Наредба о обавезном атестирању покретних гасних пећи за грејање без прикључка на димњак („Службени лист СФРЈ”, број 1/82);
- 4) Наредба о обавезном атестирању гасних апарата („Службени лист СРЈ”, број 58/94);

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2016. године

Број
У Београду, 2015. године

МИНИСТАР

Александар Антић

БИТНИ ЗАХТЕВИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ

УВОДНА НАПОМЕНА

Обавезе које произилазе из битних захтева за апарате, утврђених у овом Прилогу, такође се примењују и на опрему ако постоје одговарајући ризици.

1. ОПШТЕ

- 1.1. Апарати морају бити пројектовани и израђени, тако да при исправној употреби не угрожавају здравље и безбедност људи, домаћих животиња и имовине, у складу са чланом 3. овог Правилника.
- 1.2. Приликом стављања на тржиште сви апарати морају:
 - имати приложена техничка упутства намењена монтажери (инсталатери);
 - имати приложена упутства за употребу и одржавање намењена кориснику;
 - носити одговарајућа упозорења која се такође морају навести и на амбалажи.Упутства и упозорења морају бити на српском језику.
- 1.2.1. Техничка упутства намењена монтажери (инсталатери) морају да садрже сва упутства за уградњу, подешавање и одржавање, како би се обезбедило правилно извођење тих активности и безбедна употреба апарата. У упутствима се мора посебно навести следеће:
 - врста гаса који се користи;
 - притисак снабдевања гаса који се користи;
 - потребни доток свежег ваздуха:
 - за довод ваздуха за сагоревање
 - за избегавање стварања опасних несагорелих гасовитих смеша у апаратима који нису опремљени уређајем у складу са тачком 3.2.3. овог прилога;
 - услове за одвођење продуката сагоревања;
 - за вентилаторске горионике и огревна тела која се опремају таквим горионцима, њихове карактеристике, захтеве за састављање (монтажу) ради постизања усаглашености са битним захтевима који се примењују на готове апарате и, према потреби, списак комбинација према препоруци произвођача.
- 1.2.2. Упутства за употребу и одржавање намењена кориснику морају да садрже сва обавештења потребна за безбедну употребу и морају посебно указати кориснику на свако ограничење код употребе.
- 1.2.3. Упозорења на апаратима и њиховој амбалажи морају јасно да садрже врсту гаса који се користи, притисак снабдевања гаса који се користи и сва ограничења при употреби, посебно она при којима се апарат мора поставити само у просторима са довољним проветравањем.
- 1.3. Опрема која је саставни део апарата мора се пројектовати и уградити тако да исправно задовољава своју намену када је уграђена у складу са упутствима за уградњу.
Упутства за уградњу, подешавање, употребу и одржавање морају бити приложена уз опрему.

2. МАТЕРИЈАЛИ

- 2.1. Материјали морају да одговарају својој намени и морају да издрже техничке, хемијске и термичке услове којима ће, према очекивањима, бити изложени.
- 2.2. Произвођач или његов заступник мора гарантовати карактеристике материјала које су битне за безбедност.

3. ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИЗРАДА

3.1. Опште

- 3.1.1. Апарати се морају израдити тако да при правилној употреби не може доћи до нестабилности, изобличења, лома или трошења које би нарушиле њихову безбедност.
 - 3.1.2. Кондензат који настаје при паљењу и/или током употребе не сме утицати на безбедност апарата.
 - 3.1.3. Апарати морају конструисани и израђени тако да се опасност од експлозије у случају спољашњег пожара сведе на најмању могућу меру.
 - 3.1.4. Апарати морају бити израђени тако да не може доћи до нежељеног продора воде и ваздуха у делове кроз које пролази гас.
 - 3.1.5. У случају дозвољеног одступања помоћне енергије апарати морају наставити да безбедно раде.
 - 3.1.6. Недозвољено одступање или недостатак помоћне енергије или њено поновно успостављање не сме да узрокује опасност.
 - 3.1.7. Апарати морају бити пројектовани и израђени тако да се избегну електричне опасности. У подручју примене усклађеност са безбедносним захтевима у погледу електричне опасности прописане Правилником о електричној опреми намењеној за употребу у оквиру одређених граница напона, мора бити истоветна испуњењу овог захтева.
 - 3.1.8. Сви делови апарата изложени притиску морају издржати механичка и термичка напрезања без деформација које би утицале на безбедност.
 - 3.1.9. Апарати морају бити конструисани и израђени тако да квар сигурносног, контролног или регулационог уређаја не може да узрокује опасност.
 - 3.1.10. Ако је апарат опремљен сигурносним и контролним уређајима, утицај контролних уређаја не сме да угрози активирање сигурносних уређаја.
 - 3.1.11. Сви делови апарата, који су постављени или подешени током израде и којима корисник или монтажер (инсталатер) не смеју да рукују, морају се на одговарајући начин заштитити.
 - 3.1.12. Прекидачи и регулациони уређаји морају бити јасно означени и имати одговарајућа упутства како би се спречиле грешке приликом руковања. Њихова конструкција мора бити изведена тако да онемогућава случајне грешке при руковању.
- ### 3.2. Истицање несагорелог гаса
- 3.2.1. Апарати морају бити израђени тако да количина пропуштања гаса не представља опасност.
 - 3.2.2. Апарати морају бити израђени тако да је истицање гаса током паљења и поновног паљења након гашења пламена ограничено, како би се спречило сакупљање несагорелог гаса у апарату.

- 3.2.3. Апарати намењени за употребу у затвореним просторима и просторијама морају бити опремљени посебним уређајима који спречавају опасно сакупљање несагорелог гаса у таквим просторима и просторијама.
Апарати који нису опремљени таквим уређајима могу се користити само у просторима са довољним проветравањем како би се избегло опасно сакупљање несагорелог гаса.
Посебним прописом могу се утврдити услови за одговарајуће проветравање простора у које се уграђују гасни апарати у складу са карактеристикама апарата.
Угоститељски апарати и апарати на гас који садржи отровне материје морају бити опремљени посебним уређајима који спречавају опасно сакупљање несагорелог гаса.
- 3.3. Паљење
Апарати морају бити израђени тако да се при правилној употреби:
– паљење и поновно паљење одвија несметано;
– да је обезбеђено међупаљење.
- 3.4. Сагоревање
- 3.4.1. Апарати морају бити израђени тако да је при правилној употреби обезбеђена стабилност пламена и да производи сагоревања не садрже неприхватљиве концентрације материја које су штетне по здравље.
- 3.4.2. Апарати морају бити израђени тако да при правилној употреби не може да дође до случајног истицања продуката сагоревања.
- 3.4.3. Апарати спојени на димоводну цев за одвод продуката сагоревања морају бити израђени тако да у условима неправилног проветравања кроз димњак не дође до истицања опасне количине продуката сагоревања у просторију.
- 3.4.4. Самостојећи кућни апарати за грејање без димњака и проточни грејачи воде без димњака не смеју да у простору или просторији узрокују такву концентрацију угљен монооксида која би могла да представља опасност по здравље изложених лица, имајући у виду предвидиво трајање њиховог излагања.
- 3.5. Ефикасно коришћење енергије
Апарати морају бити израђени тако да обезбеде ефикасно коришћење енергије, узимајући у обзир стање технике и безбедносне аспекте.
- 3.6. Температуре
- 3.6.1. Делови апарата који су предвиђени за постављање у непосредној близини пода или других површина не смеју да постигну температуре које представљају опасност по околину.
- 3.6.2. Површинска температура дршки и ручица апарата намењених руковању не сме да представљају опасност за корисника.
- 3.6.3. Површинске температуре спољних делова апарата намењених за употребу у домаћинству, са изузетком површина или делова повезаних са преносом топлоте, не смеју при радним условима да представљају опасност за корисника, а нарочито за децу код које се у обзир треба узети период реаговања.
- 3.7. Прехрамбени производи, питка вода и вода за прање (санитарне намене)
Материјали и саставни делови, који се користе при изради апарата, који могу доћи у додир са храном, питком водом и водом за прање, не смеју да наруше њихов квалитет.

ПОСТУПЦИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

1. ПРЕГЛЕД ТИПА

- 1.1. Преглед типа чини део поступка којим тело за оцењивање усаглашености - именовано тело проверава и потврђује да апарат као узорак предвиђене производње задовољава захтеве овог Правилника.
- 1.2. Захтев за преглед типа мора поднети произвођач или његов заступник само једном телу за оцењивање усаглашености - именованом телу по сопственом избору.
 - 1.2.1. Захтев мора да садржи:
 - име и адресу произвођача или његовог заступника ако он подноси захтев,
 - писану изјаву да такав захтев није упућен ни једном другом телу за оцењивање усаглашености - именованом телу,
 - пројектну документацију описану у Прилогу IV – Пројектна документација, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог IV).
 - 1.2.2. Произвођач мора да стави на располагање телу за оцењивање усаглашености - именованом телу апарат који представља узорак предвиђене производње (у даљем тексту: тип). У случају да то захтева програм испитивања, тело за оцењивање усаглашености - именовано тело може захтевати већи број узорака. Тип може обухватити различите варијанте истог производа под условом да те варијанте немају другачије карактеристике у погледу врсте ризика.
- 1.3. Тело за оцењивање усаглашености - именовано тело мора да:
 - 1.3.1. Прегледа пројектну документацију и провери да ли је тип израђен у складу са пројектном документацијом и идентификује саставне делове пројектоване у складу са одговарајућим захтевима стандарда из члана 6. овог Правилника и битним захтевима из Прилога I овог Правилника.
 - 1.3.2. Изврши или дати да се изврше одговарајући прегледи и/или потребна испитивања да би се утврдило да ли решења која је произвођач усвојио задовољавају битне захтеве у случајевима када стандарди из члана 6. овог Правилника нису примењени.
 - 1.3.3. Изврши или дати да се изврше одговарајући прегледи и/или потребна испитивања да би се утврдило да ли се, у случају када произвођач изабере примену одређених стандарда, ти стандарди заиста и примењују чиме се обезбеђује усаглашеност са битним захтевима.
- 1.4. У случају када тип задовољава захтеве овог Правилника, тело за оцењивање усаглашености - именовано тело мора подносиоцу захтева издати сертификат о прегледу типа. Сертификат мора да садржи закључке прегледа, могуће услове његовог важења и податке потребне за идентификацију одобреног типа, као и описе његовог рада уколико је потребно. Одговарајућа техничка документација као што су цртежи и шеме мора се приложити уз сертификат.
- 1.5. Тело за оцењивање усаглашености - именовано тело мора одмах да обавести остала тела за оцењивање усаглашености - именована тела о издавању сертификата о прегледу типа и могућим додатно одобреним изменама одобреног типа у складу са тачком 1.7. овог Прилога. Ова тела могу да добију копију

сертификата о прегледу типа и/или додатно одобреним изменама одобреног типа и на оправдан захтев могу да добију копију прилога сертификата и извештаја о прегледима и испитивањима која су обављена.

- 1.6. У случају да тело за оцењивање усаглашености – именовано тело одбије да произвођачу или његовом заступнику изда сертификат о прегледу типа, оно мора да детаљно образложи разлоге за одбијање и да о томе одмах обавести министарство надлежно за послове енергетике, надлежне инспекције и остала тела за оцењивање усаглашености – именована тела мора да детаљно образложи разлоге за одбијање и да упутства о правном средству.
- 1.7. Подносилац захтева мора да обавести тело за оцењивање усаглашености - именовано тело, које је издало сертификат о прегледу типа, о свим изменама одобреног типа које би могле да утичу на усаглашеност са битним захтевима. Тело за оцењивање усаглашености - именовано тело, које је издало сертификат о прегледу типа, мора додатно да одобри измене одобреног типа у случају да такве измене утичу на усаглашеност са битним захтевима или условима прописаним за употребу апарата. Додатно одобрење издаје се у облику допуне основном сертификату о прегледу типа.

2. ДЕКЛАРАЦИЈА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ТИПОМ

- 2.1. Декларација о усаглашености са типом је део поступка којим произвођач изјављује да су предметни апарати у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да су усаглашени са одговарајућим битним захтевима овог Правилника. Произвођач или његов заступник, мора да постави знак усаглашености на сваки апарат и састави писмену Декларацију о усаглашености. Декларација о усаглашености може обухватити један или више апарата и произвођач је дужан да је чува. Знак усаглашености мора да прати идентификациони број тела за оцењивање усаглашености – именованог тела које спроводи ненајављене провере у складу са тачком 2.3 овог Прилога.
- 2.2. Произвођач мора да предузме све потребне мере како би обезбедио да производни процес, укључујући завршну контролу и испитивање производа има за последицу истоврсност производа и усаглашеност свих апарата са типом описаним у сертификату о прегледу типа и са одговарајућим захтевима овог Правилника. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело које изабере произвођач, мора да обавља ненајављене провере на апаратима према тачки 2.3 овог Прилога.
- 2.3. Провере апарата на месту производње тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да ненајављено обавља у роковима од највише годину дана или чешће. Потребно је да се прегледа одговарајући број апарата и да се спроведу одговарајућа испитивања која су прописана у примењеним стандардима из члана 6. овог Правилника или њима једнаковредна испитивања како би се осигурала усаглашеност са одговарајућим битним захтевима овог Правилника. Тело за оцењивање усаглашености - именовано тело одређује да ли је ова испитивања потребно обавити у целости или делимично. У случају одбијања једног или више апарата тело за оцењивање усаглашености – именовано тело предузима одговарајуће мере како би спречило стављање на тржиште тих апарата.

3. ДЕКЛАРАЦИЈА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ТИПОМ (обезбеђивање квалитета производње)
- 3.1. Декларација о усаглашености са типом (обезбеђење квалитета производње) је поступак којим произвођач који задовољава обавезе прописане у тачки 3.2 овог Прилога изјављује да су предметни апарати у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да су усаглашени са одговарајућим битним захтевима овог Правилника. Произвођач или његов заступник, мора да постави знак усаглашености на сваки апарат и саставити писмену Декларацију о усаглашености. Декларација о усаглашености може да обухвати један или више апарата и произвођач је дужан да је чува. Знак усаглашености мора да прати идентификациони број тела за оцењивање усаглашености – именованог тела одговорног за надзор.
- 3.2. Произвођач мора да примени систем квалитета који обезбеђује усаглашеност апарата са типом као што је описано у сертификату о прегледу типа и са одговарајућим битним захтевима овог Правилника. Произвођач подлеже надзору у складу са тачком 3.4 овог Прилога.
- 3.3. Систем квалитета
- 3.3.1. Произвођач мора да за предметне апарате поднесе захтев за одобрење свог система квалитета телу за оцењивање усаглашености – именованом телу по сопственом избору.
Захтев мора да садржи:
- документацију о систему квалитета,
 - изјаву да ће спроводити обавезе које произлазе из одобреног система квалитета,
 - изјаву да ће одржавати одобрени систем квалитета како би се обезбедила његова континуирана примењивост и ефикасност,
 - документацију која се односи на одобрени тип и копију сертификата о прегледу типа.
- 3.3.2. Сви елементи, захтеви и одредбе које произвођач усвоји морају се документовати на систематичан и логичан начин у облику мера, поступака и писаних упутстава. Таква документација о систему квалитета мора да омогућити једнообразно тумачење програма квалитета, планова, приручника и записа. Ова документација посебно садржи одговарајући опис:
- циљева квалитета, организационе структуре и одговорности органа управљања као и њихових овлашћења у погледу квалитета апарата,
 - производних процеса, контроле квалитета и технике обезбеђења квалитета, као те систематских поступака који ће се користити,
 - прегледа и испитивања који ће се спроводити пре, у току и након израде, као и те учесталост спровођења,
 - начина праћења постизања захтеваног квалитета апарат и стварног деловања система квалитета.
- 3.3.3. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прегледа и оцени систем квалитета како би утврдило да ли су испуњени захтеви прописани у тачки 3.3.2 овог Прилога. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прихвати усаглашеност са оним захтевима у погледу система квалитета који су прописани одговарајућим српским стандардима којима су преузети европски хармонизовани стандарди.

Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело о својој одлуци обавештава произвођача и остала тела за оцењивање усаглашености - именована тела. Обавештење које се доставља произвођачу мора да садржи закључке прегледа, назив и адресу тела за оцењивање усаглашености – именованог тела и образложену одлуку о оцењивању.

3.3.4. Произвођач мора да обавештава тело за оцењивање усаглашености – именовано тело, које је одобрило систем квалитета, о свим побољшањима система квалитета која се односе на промене (на пример: нове технологије и концепте система квалитета).

Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прегледа предложене измене и одлучи да ли измењени систем квалитета задовољава прописане услове или је потребно спровести ново оцењивање. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело о својој одлуци обавештава произвођача. Обавештење које се доставља произвођачу мора да садржи резултате контроле и образложену одлуку о оцењивању.

3.3.5. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело које повлачи одобрење система квалитета о томе мора да обавести остала тела за оцењивање усаглашености - именована тела уз образложење такве одлуке.

3.4. Надзор

3.4.1. Циљ надзора је да се обезбеди да произвођач уредно испуњава обавезе које произлазе из одобреног система квалитета.

3.4.2. Произвођач у циљу провере телу за оцењивање усаглашености – именованом телу мора да омогући приступ месту производње, контроле, испитивања и складиштења, као и да му достави све потребне податке, а посебно:

– документацију о систему квалитета,

– записе о квалитету као што су извештаји о контроли и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извештаји о оспособљености особља.

3.4.3. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора најмање једном у две године да обави проверу да ли произвођач одржава и примењује одобрени систем квалитета и о тој провери мора да достави извештај произвођачу.

3.4.4. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело може да ненајављено посећује произвођача. Током таквих посета тело за оцењивање усаглашености – именовано тело може да спроводи испитивање апарата или да наложи да се испитају. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело произвођачу мора да достави извештај о контролисању и по потреби извештај о испитивању, ако је оно спроведено.

3.4.5. Извештаје тела за оцењивање усаглашености – именованих тела произвођач може, на захтев, достави заинтересованим странама.

4. ДЕКЛАРАЦИЈА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ТИПОМ (обезбеђивање квалитета производа)

4.1. Декларација о усаглашености са типом (обезбеђење квалитета производа) је део поступка којим произвођач који задовољава обавезе прописане у тачки 4.2 овог Прилога изјављује да су предметни апарати у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да су усаглашени са одговарајућим битним захтевима овог Правилника. Произвођач или његов заступник, мора да постави

знак усаглашености на сваки апарат и саставити писмену Декларацију о усаглашености. Декларација о усаглашености може да обухвати један или више апарата и произвођач је дужан да је чува. Знак усаглашености мора да прати идентификациони број тела за оцењивање усаглашености – именованог тела одговорног за надзор.

4.2. Произвођач мора да примени одобрени систем квалитета за завршну контролу апарата и испитивања, у складу са тачком 4.3. овог Прилога и подлеже надзору у складу са тачком 4.4. овог Прилога.

4.3. Систем квалитета

4.3.1. Произвођач мора да за предметне апарате поднесе захтев за одобрење свог система квалитета телу за оцењивање усаглашености – именованом телу по сопственом избору.

Захтев мора да садржи:

- документацију о систему квалитета,
- изјаву да ће спроводити обавезе које произлазе из одобреног система квалитета,
- изјаву да ће одржавати одобрени систем квалитета како би се обезбедила његова континуирана примењивост и ефикасност,
- документацију која се односи на одобрени тип и копију сертификата о прегледу типа.

4.3.2. У оквиру система квалитета, сваки апарат се мора прегледати и морају да се спроведу одговарајућа испитивања утврђена у одговарајућем стандарду односно стандардима из члана 6. овог Правилника или њима једнаковредна испитивања, како би се проверила усаглашеност са одговарајућим битним захтевима овог Правилника.

Сви елементи, захтеви и одредбе које произвођач усвоји морају се документовати на систематичан и логичан начин у облику мера, поступака и писаних упутстава. Таква документација о систему квалитета мора да омогућити једнообразно тумачење програма квалитета, планова, приручника и записа.

Документација о систему квалитета посебно садржи одговарајући опис:

- циљева квалитета, организационе структуре и одговорности органа управљања као и њихових овлашћења у погледу квалитета апарата,
- прегледа и испитивања које је потребно спровести након израде,
- поступке провере стварног деловања система квалитета.

4.3.3. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прегледа и оцени систем квалитета како би утврдило да ли су испуњени захтеви прописани у тачки 4.3.2 овог Прилога. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прихвати усаглашеност са оним захтевима у погледу система квалитета који су прописани одговарајућим српским стандардима којима су преузети европски хармонизовани стандарди. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело о својој одлуци обавештава произвођача и остала тела за оцењивање усаглашености - именована тела. Обавештење које се доставља произвођачу мора да садржи закључке прегледа, назив и адресу тела за оцењивање усаглашености – именованог тела и образложену одлуку о оцењивању.

4.3.4. Произвођач мора да обавештава тело за оцењивање усаглашености – именовано тело, које је одобрило систем квалитета, о свим побољшањима система квалитета која се односе на промене (на пример: нове технологије и концепте система квалитета).

Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прегледа предложене измене и одлучи да ли измењени систем квалитета задовољава прописане услове или је потребно спровести ново оцењивање. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело о својој одлуци обавештава произвођача. Обавештење које се доставља произвођачу мора да садржи резултате контроле и образложену одлуку о оцењивању.

4.3.5. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело које повлачи одобрење система квалитета о томе мора да обавести остала тела за оцењивање усаглашености - именована тела уз образложење такве одлуке.

4.4. Надзор

4.4.1. Циљ надзора је да се обезбеди да произвођач уредно испуњава обавезе које произлазе из одобреног система квалитета.

4.4.2. Произвођач у циљу провере телу за оцењивање усаглашености – именованом телу мора да омогући приступ месту производње, контроле, испитивања и складиштења, као и да му достави све потребне податке, а посебно:

– документацију о систему квалитета,

– записе о квалитету као што су извештаји о контроли и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извештаји о оспособљености особља.

4.4.3. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора најмање једном у две године да обави проверу да ли произвођач одржава и примењује одобрени систем квалитета и о тој провери мора да достави извештај произвођачу.

4.4.4. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело може да ненајављено посећује произвођача. Током таквих посета тело за оцењивање усаглашености – именовано тело може да спроводи испитивање апарата или да наложи да се испитају. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело произвођачу мора да достави извештај о контролисању и по потреби извештај о испитивању, ако је оно спроведено.

4.4.5. Извештаје тела за оцењивање усаглашености – именованих тела произвођач може, на захтев, достави заинтересованим странама.

5. ВЕРИФИКАЦИЈА

5.1. Верификација је поступак којим произвођач или његов заступник обезбеђује и изјављује да су апарати подвргнути поступцима прописаним у тачки 5.3. овог Прилога усаглашени са типом описаним у сертификату о прегледу типа и одговарајућим битним захтевима овог Правилника.

5.2. Произвођач или његов заступник мора да предузме све потребне мере да се производним поступком обезбеди усаглашеност апарата са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да задовољава захтеве овог Правилника. Произвођач или његов заступник, мора да постави знак усаглашености на сваки апарат и састави писмену Декларацију о усаглашености. Декларација о усаглашености може обухватити један или више апарата и произвођач или његов заступник је дужан да је чува.

5.3. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да обави одговарајуће прегледе и испитивања у циљу провере усаглашености апарата са захтевима овог Правилника прегледом и испитивањем сваког апарата, у складу са тачком 5.4 овог Прилога или прегледом и испитивањем апарата на статистичкој основи, у складу са тачком 5.5 овог Прилога, а према избору произвођача.

5.4. Верификација прегледом и испитивањем сваког апарата

- 5.4.1. Сви апарати се морају појединачно прегледати и одговарајуће испитати према одговарајућем стандарду, односно стандардима из члана 6. овог Правилника или њима једнаковредним испитивањима како би се проверила њихова усаглашеност с типом описаним у сертификату о прегледу типа и захтевима овог Правилника.
- 5.4.2. Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да постави свој идентификациони број или дати да се постави на сваки апарат и да изда писани сертификат о усаглашености у односу на обављена испитивања. Сертификат о усаглашености може обухватити један или више апарата.
- 5.4.3. Сертификате о усаглашености, које је издало тело за оцењивање усаглашености – именовано тело, произвођач или његов заступник може на захтев да достави на увид.
- 5.5 Статистичка верификација
- 5.5.1. Произвођач мора да произведене апарате прикаже у облику истоврсних серија и да предузме све потребне мере како производни процес осигурао уједначеност сваке произведене серије.
- 5.5.2. Статистичка верификација је:
- Апарати морају да се подвргну статистичкој контроли према карактеристикама. Апарати морају да се разврстају у препознатљиве серије које се састоје од јединица истог модела и које су произведене у истим условима. Серија се прегледа у ненајављеним размацима. Апарати који су изабрани као узорци прегледају се појединачно, а одговарајућа испитивања утврђена одговарајућим стандардом, односно стандардима из члана 6. овог Правилника или њима једнаковредним испитивањима, спроводе се у циљу доношења одлуке о прихватању или одбијању серије.
- План узорковања примењује се са следећим карактеристикама:
- ниво квалитета који одговара вероватноћи прихватања од 95% са процентом неусаглашених између 0,5% и 1,5%,
 - гранични квалитет који одговара вероватноћи прихватања од 5% са процентом неусаглашених између 5% и 10%.
- 5.5.3. Уколико се серија прихвата, тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да постави свој идентификациони број или дати да се постави на сваки апарат и изда писани сертификат о усаглашености за обављена испитивања. Сви апарати из серије могу се ставити на тржиште, осим оних производа за чији је узорак утврђено да није усаглашен.
- Уколико је серија одбијена, тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да предузме одговарајуће мере како би спречило стављање на тржиште такве серије. У случају учесталог одбијања серија, тело за оцењивање усаглашености – именовано тело може да обустави статистичку верификацију.
- Произвођач може, под одговорношћу тела за оцењивање усаглашености – именованог тела, и накнадно стављати идентификациони број током производње.
- 5.5.4. Сертификате о усаглашености, које је издало тело за оцењивање усаглашености – именовано тело, произвођач или његов заступник може на захтев да достави на увид.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ВЕРИФИКАЦИЈА

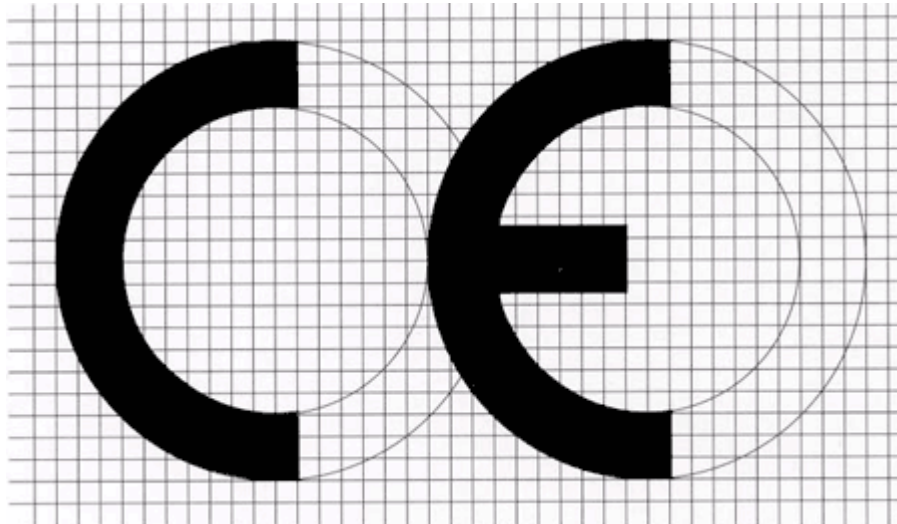
- 6.1. Појединачна верификација је поступак којим произвођач или његов заступник обезбеђује и изјављује да су апарати за које је издат сертификат прописан у тачки 6.2 овог Прилога, усаглашени са захтевима овог Правилника. Произвођач или

- његов заступник, мора на апарат да поставити знак усаглашености и изда писану Декларацију о усаглашености, коју мора да чува.
- 6.2 Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да прегледа апарат и да обави одговарајућа испитивања, узимајући у обзир пројектну документацију ради утврђивања његове усаглашености ас битним захтевима овог Правилника.
Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да постави или дати да се постави свој идентификациони број на одобрени апарат и мора да изда писани сертификат о усаглашености за обављена испитивања.
- 6.3. Сврха техничке документације која се односи на пројектовање из Прилога IV овог Правилника, је да омогући испитивање усаглашености са захтевима овог Правилника и појашњење пројектовања, израде и употребе.
Пројектна документација из Прилога IV овог Правилника мора да буде доступна телу за оцењивање усаглашености – именованом телу.
- 6.4 Уколико тело за оцењивање усаглашености – именовано тело то сматра неопходним, прегледи и одговарајућа испитивања могу се обавити након уградње апарата.
- 6.5 Сертификате о усаглашености, које је издало тело за оцењивање усаглашености – именовано тело, произвођач или његов заступник може на захтев да достави на увид.

ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

1. СЕ ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

СЕ знак усаглашености се састоји од стилизованог латиничног словног знака „СЕ” у следећем облику:

Висина СЕ знака мора бити најмање 5 mm.

Ако се СЕ знак смањује или увећава, морају се узети у обзир пропорције приказане на овом цртежу.

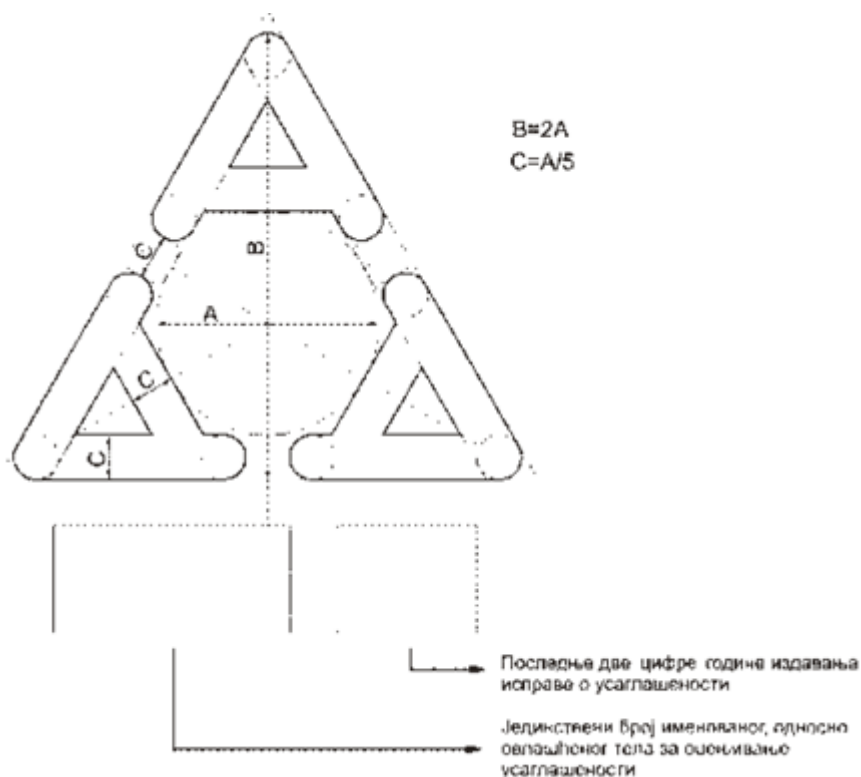
СЕ знак прати идентификациони број тела за оцењивање усаглашености, који се поставља током производне контроле.

- Апарат или његова натписна плочица мора да има знак усаглашености заједно са следећим подацима:
- назив произвођача или његов идентификациони знак;
- трговачки назив апарата;
- подаци о електричном напајању, уколико је потребно;
- категорија апарата;
- задње две цифре године у којој је постављен знак усаглашености.

Могу се додати и потребни подаци за уградњу према врсти апарата.

2. СРПСКИ ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

Српски знак усаглашености се састоји од три велика слова А повезана у облику једнакостраничног троугла (3А), изгледа и садржине као на слици:

Величина знака одређује се према висини B знака која може имати само заокружене вредности стандардних бројева према реду величина $R10$ изражених у милиметрима (mm) према српском стандарду SRPS A.A0.001 - Стандардни бројеви, бројчане вредности и дефиниције.

Висина B знака износи, по правилу, најмање 5 mm.

Српски знак усаглашености прати идентификациони број тела за оцењивање усаглашености – именованог тела, који се поставља током производне контроле.

- Апарат или његова натписна плочица мора да има знак усаглашености заједно са следећим подацима:
- назив произвођача или његов идентификациони знак;
- трговачки назив апарата;
- подаци о електричном напајању, уколико је потребно;
- категорија апарата;
- задње две цифре године у којој је постављен знак усаглашености.

Могу се додати и потребни подаци за уградњу према врсти апарата.

ПРОЈЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Уколико тело за оцењивање усаглашености – именовано тело то захтева, пројектна документација мора да садржи следеће:

- општи опис апарата;
- основне скице и радионичке цртеже и шеме саставних делова, подсклопова, склопова, итд.;
- описе и објашњења потребна за разумевање горе наведеног, укључујући и рад апарата;
- пописе стандарда из члана 6. овог Правилника, који су примењени у целости или делимично, као и описе решења која су усвојена ради усаглашавања са битним захтевима, ако нису примењени стандарди из члана 6. овог Правилника;
- извештаје о испитивањима;
- упутства за уградњу и употребу.

Уколико је потребно, пројектна документација документација мора да садржи следеће:

- потврде које се односе на опрему уграђену у апарат;
- сертификате и потврде који се односе на производне поступке и/или контролу и/или надзор апарата;
- све друге документе потребне за доношење оцене приликом оцењивања усаглашености.

МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈУМИ КОЈЕ ЈЕ МОРА ДА ЗАДОВОЉИ ТЕЛО ЗА
ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ – ИМЕНОВАНО ТЕЛО

Тело за оцењивање усаглашености – именовано тело мора да задовољи следеће минималне услове:

- да има расположиво особље и потребна средства и опрему;
- да је технички оспособљено и запошљава стручно особље;
- да је независно у обављању испитивања, састављању извештаја, издавању сертификата, спровођењу надзора прописаним овим Правилником. Да је остварена независност органа управљања и техничког особља у односу на све активности, групе или лица која су директно или индиректно укључени у област апарата;
- да особље поштује тајност информација које добије приликом извршавања задатака (осим према надлежним институцијама државе у којој се одвијају њихове активности) у оквиру овог Правилника или било које одредбе националног закона која се односи на тај посао;
- да склопи уговор о осигурању од одговорности, осим ако његову одговорност не преузме држава у складу са националним законом.